

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2023/1875**z dnia 10 maja 2023 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) za rok budżetowy 2021**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Środowiska za rok budżetowy 2021,
  - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0143/2023),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiej Agencji Środowiska (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2021 wyniósł 64 867 177 EUR, co stanowi spadek o 27,64 % w porównaniu z rokiem 2020; mając na uwadze, że budżet Agencji pochodzi głównie z budżetu Unii i wkładu EFTA (79,26 %) oraz ze składek wnoszonych na podstawie specjalnych umów (20,73 %), w szczególności dotyczących programu Copernicus;
- B. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy 2021 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) stwierdza, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że operacje leżące u jego podstaw są zgodne z prawem i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa z uznaniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2021 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania środków na zobowiązania na bieżący rok w wysokości 100 %, co oznacza nieznaczny wzrost o 0,04 % w porównaniu z rokiem 2020; odnotowuje, że wskaźnik wykonania środków na płatności w bieżącym roku wyniósł 84,90 %, co oznacza spadek o 1,18 % w porównaniu z poprzednim rokiem;

Wyniki działalności

2. odnotowuje osiągnięcia Agencji w dziedzinie różnorodności biologicznej i ekosystemów, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, zdrowia ludzkiego i środowiska, gospodarki o obiegu zamkniętym i wykorzystania zasobów, tendencji, perspektyw i reakcji w zakresie zrównoważonego rozwoju, a w szczególności w odniesieniu do szczegółowego celu, jakim jest dostarczanie ocen i wskaźników wspierających ambicje UE w dziedzinie zrównoważonego rozwoju; zauważa ponadto, że rok 2021 był pierwszym rokiem wdrażania strategii EEA-EIONET na lata 2021–2030, która jest dostosowana do priorytetów polityki Unii;
3. podkreśla, że Agencja dostarcza rzetelnych i niezależnych informacji na temat środowiska; pochwała jakość jej działań wykonanych w 2021 r., takich jak uruchomienie narzędzia MapMyTree w związku z zobowiązaniem do zasadzenia 3 mld drzew przewidzianym w unijnej strategii ochrony bioróżnorodności, wsparcie negocjacji w sprawie europejskiego prawa o klimacie i ustanowienie europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmiany klimatu oraz uruchomienie nowego portalu internetowego wspomagającego sprawozdawczość dotyczącą hałasu;
4. zauważa, że Agencja stosuje kluczowe wskaźniki skuteczności działania (KPI) służące do monitorowania ilościowo wyników Agencji m.in. pod względem planowania prac operacyjnych, realizacji rocznego programu prac oraz zarządzania zasobami finansowymi i ludzkimi; odnotowuje w szczególności wskaźnik wykonania na poziomie 89 % – nieco niższym niż zakładany – osiągnięty w 2021 r. w odniesieniu do kluczowych sprawozdań i ocen oraz wskaźnik wykonania budżetu na poziomie 95,2 %, mierzony jako odsetek płatności dokonanych w terminie przewidzianym w prawie/umowie; docenia, że zrealizowano KPI oraz że Agencja zwróciła uwagę na środki, które mogą poprawić wydajność i skuteczność jej pracy; zaleca jednak Agencji, aby wzięła pod uwagę wskaźniki, których jeszcze nie osiągnęła lub których realizacja jest opóźniona;

(¹) Dz.U. C 141 z 29.3.2022, s. 12.

5. zauważa, że w 2021 r. Agencja prowadziła skuteczną współpracę z EIONET-em, instytucjami Unii, a także podmiotami globalnymi; odnotowuje z uznaniem kluczową rolę, jaką Agencja odgrywa we wspieraniu działań w dziedzinie środowiska i klimatu służących realizacji strategii politycznych Unii, Europejskiego Zielonego Ładu i wniosku dotyczącego ósmego programu działań w zakresie środowiska („8. EAP”);
6. przypomina, że w 2021 r. Agencja podjęła nowe zadania wspierające realizację ambicji Unii związanych ze środowiskiem ujętych w Europejskim Zielonym Ładzie i 8. EAP, a także przyczyniała się do realizacji globalnych zobowiązań Unii, wzmacniając tym samym swoją pozycję jako głównego źródła informacji o środowisku istotnych dla kształtowania polityki;

Polityka kadrowa

7. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2021 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 99,28 % – powołano 3 stałych urzędników i 136 pracowników na czas określony, podczas gdy w budżecie Unii zatwierdzono 140 stanowisk (w porównaniu z 130 zatwierdzonymi stanowiskami w 2020 r.); odnotowuje, że w 2021 r. Agencja zatrudniała dodatkowo 79 pracowników kontraktowych i 18 oddelegowanych ekspertów krajowych; jest zdania, że aby Agencja mogła właściwie wykonywać zadania w dążeniu Unii do neutralności klimatycznej, gospodarki o obiegu zamkniętym i odbudowy zasobów przyrodniczych, liczba pracowników Agencji powinna w nadchodzących latach wzrosnąć; przypomina, że zgodnie z wnioskiem Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych samo monitorowanie celów przyszłego rozporządzenia będzie wymagało 12 dodatkowych stanowisk; wskazuje, że decydenci polegają na wiedzy fachowej i wsparciu Agencji we wdrażaniu reform niezbędnych do osiągnięcia neutralnej dla klimatu przyszłości; wzywa w związku z tym Agencję i Komisję, aby przeanalizowały, na ile jest to możliwe, i złożyły organowi udzielającemu absolutorium sprawozdanie; podkreśla, że niewystarczające zasoby Agencji mogą osłabić zdolność instytucji do wypełnienia zobowiązań związanych z Europejskim Zielonym Ładem;
8. odnotowuje z zaniepokojeniem brak równowagi płci wśród członków kadry kierowniczej wyższego szczebla Agencji, gdzie 6 stanowisk z 9 (67 %) zajmują mężczyźni; odnotowuje równowagę płci w zarządzie Agencji, gdzie 18 z 38 osób (47 %) to mężczyźni; odnotowuje równowagę płci wśród całego personelu Agencji, gdzie 112 z 206 pracowników (54 %) to kobiety; wzywa Agencję, aby jak najszybciej podjęła konkretne działania w celu zwiększenia równowagi płci na wszystkich szczeblach hierarchii Agencji oraz by złożyła sprawozdanie organowi udzielającemu absolutorium;
9. na podstawie działań następczych w związku ze sprawozdaniem w sprawie absolutorium za 2020 r. zauważa, że w odniesieniu do polityki kadrowej Agencja opracowała wieloletnią politykę ramową dotyczącą zasobów ludzkich dostosowaną do strategii EEA-EIONET na lata 2021–2030, obejmującą pięć głównych obszarów; zauważa ponadto, że Agencja ma koordynatora ds. dobrostanu;
10. na podstawie działań następczych w związku ze sprawozdaniem w sprawie absolutorium za 2020 r. zauważa, że – jeśli chodzi o przepisy dotyczące zrównoważonego finansowania – w 2021 r. Agencja wyznaczyła jednego dodatkowego pracownika zatrudnionego na czas określony do pracy nad zrównoważonym finansowaniem oraz że w kosztorysie stanowisko to zaplanowano jedynie na trzy lata, więc po tym czasie Agencja nie będzie w stanie kontynuować tych zadań pomocniczych na obecnym poziomie;
11. zauważa, że Agencja nadal przedstawia Komisji ocenę potrzeb pod względem zasobów; zauważa ponadto, że po dyskusji z Komisją nowe przepisy będą obejmować funkcje pomocnicze oraz że według Agencji dodatkowe stanowisko pomocnicze w związku z przyszłym rozporządzeniem w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych nie wystarczy;
12. zauważa z zadowoleniem, że Agencja prowadzi politykę ochrony godności osoby i zapobiegania molestowaniu psychicznemu i seksualnemu, a jej elementem jest m.in. e-szkolenie poświęcone etyce i uczciwości; zauważa, że w Agencji działa sieć zaufanych doradców oraz udziela się praktycznych informacji, jak zgłaszać zarzuty molestowania i skontaktować się z zaufanym doradcą w intranecie;
13. przypomina o znaczeniu długoterminowej polityki kadrowej uwzględniającej równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, poradnictwo przez całe życie oraz ofertę specjalnych możliwości szkoleniowych w zakresie rozwoju kariery zawodowej, równowagę płci na wszystkich szczeblach personelu, telepracę, prawo do bycia offline, poprawę równowagi geograficznej z myślą o odpowiedniej reprezentacji wszystkich państw członkowskich oraz rekrutację i integrację osób z niepełnosprawnościami, a także zapewnienie ich równego traktowania i powszechnego promowania ich szans;

Zamówienia publiczne

14. zauważa, że Agencja nadal aktywnie prowadzi z Komisją wspólne postępowania o udzielenie zamówienia za pomocą umów ramowych, a także korzysta z różnych systemów i usług Komisji;
15. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Agencja zmieniła umowę ramową o świadczenie usług naprawy i konserwacji, podwajając początkowy maksymalny budżet z 500 000 EUR do 1 000 000 EUR, i uzasadniła to odstępstwem mającym zastosowanie do procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji, jednak warunki odstępstwa nie zostały spełnione, a ponadto nie spełniono warunków określonych w rozporządzeniu finansowym umożliwiającym zmianę umowy bez nowego postępowania o udzielenie zamówienia; zauważa z zaniepokojeniem, że Trybunał uznał tę zmianę za nieprawidłową; zauważa ponadto, że w 2021 r. nie wykonano żadnych płatności związanych z odnośną umową;
16. przypomina, że w przypadku wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia istotne jest zapewnienie uczciwej konkurencji między oferentami oraz umożliwianie zakupu towarów i usług po najlepszej cenie, z poszanowaniem zasad przejrzystości, proporcjonalności, równego traktowania i niedyskryminacji; domaga się wdrożenia narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję na potrzeby elektronicznych zamówień publicznych; apeluje o zaktualizowane wyjaśnienie procedur i szablonów w wytycznych dotyczących zamówień publicznych; z zaniepokojeniem zauważa, że uwagi Trybunału dotyczące uchybień w zamówieniach publicznych są coraz częstsze i pozostają głównym źródłem nieprawidłowych płatności w przypadku większości agencji Unii;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

17. przyjmuje do wiadomości istniejące środki i bieżące działania Agencji mające zapobiegać konfliktom interesów i zarządzać nimi oraz zapewniać ochronę sygnalistom; zauważa, że w 2021 r. nie było otwartych, zamkniętych ani trwających spraw dotyczących informowania o nieprawidłowościach; odnotowuje, że w 2021 r. nie zgłoszono przypadków konfliktu interesów;
18. na podstawie działań następczych w związku ze sprawozdaniem w sprawie absolutorium za 2020 r. zauważa, że Agencja nadal monitoruje przedłożone życiorysy i deklaracje interesów oraz przypomina członkom zarządu, aby dobrowolnie przedkładali życiorysy i deklaracje interesów, jeśli jeszcze tego nie zrobili;
19. podkreśla potrzebę wprowadzenia bardziej systemowych przepisów dotyczących przejrzystości, niezgodności, konfliktów interesów, nielegalnego lobbingu i efektu „drzwi obrotowych”; wzywa Agencję, aby wzmocniła mechanizmy kontroli wewnętrznej, w tym ustanowiła wewnętrzny mechanizm antykorupcyjny;

Kontrola wewnętrzna

20. dostrzega zmiany strukturalne, które nastąpiły po uruchomieniu projektu „Przyszłe miejsce pracy”; odnotowuje przygotowanie projektu poprawy systemu zarządzania jakością, aby zaradzić stwierdzonym niedociągnięciom, takim jak tylko częściowa zgodność w ramowych elementach środowiska kontroli, działań kontrolnych oraz informacji i komunikacji;
21. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa z zaniepokojeniem, że dwukrotnie przedłużono umowę ramową na świadczenie usług gastronomicznych i cateringowych w siedzibie Agencji i w przypadku pierwszego przedłużenia Agencja nie odnotowała, że zastosowano wyjątek, co jest niezgodne ze standardami kontroli wewnętrznej Agencji, które wymagają dokumentowania, uzasadniania i zatwierdzania wszystkich odstępstw; zauważa ponadto z zaniepokojeniem, że jeśli chodzi o drugie przedłużenie umowy, Agencja odnotowała, że zastosowano wyjątek, ale nie zgłosiła tego w centralnym rejestrze odstępstw; odnotowuje odpowiedź Agencji, że pandemia COVID-19 przeszkodziła planowaniu i ogłoszeniu zaproszenia do składania ofert na nową umowę ramową o świadczenie usług; wzywa Agencję, aby wzmocniła system kontroli wewnętrznej w tym obszarze;

22. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że w umowie o świadczenie usług wsparcia dotyczących systemu informacji geograficznej Agencja sporządziła aneks do umowy, aby przedłużyć świadczenie usług o miesiąc, w okresie od 28 lutego 2021 r. do 31 marca 2021 r.; zauważa z zaniepokojeniem, że aneks wszedł w życie dopiero 22 marca 2021 r. po jego podpisaniu przez obie strony umowy, a zatem faktycznie przez 22 dni nie obowiązywała żadna umowa o świadczenie usług; zauważa, że chociaż Agencja odkryła ten fakt, nie sporządziła zapisu o odstąpieniu; odnotowuje potwierdzenie przez Agencję, że opóźnienie nastąpiło z powodu przeoczenia; z zadowoleniem przyjmuje odpowiedź Agencji, że wzmocni ona swoje kontrole i procedury, aby zmniejszyć ryzyko opóźnień w przedłużaniu umów oraz dopilnować zgłaszania zapisów o odstąpieniach w przypadku nieumyślnego naruszenia rozporządzenia finansowego;
23. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że w oparciu o umowę ramową o świadczenie usług informatycznych Agencja zapłaciła za usługi pomocnicze, objęte odrębnym pakietem godzin pracy, kwotę 25 000 EUR, nie sprawdzając, jakie rodzaje usług doradczych i stawki dzienne zastosował wykonawca, który wyświadczył i zafakturował usługi; na podstawie odpowiedzi Agencji zauważa, że podjęła ona kroki, aby uwzględnić zastrzeżenia Trybunału przy przyszłych zamówieniach;
24. przypomina, że trzeba wzmocnić systemy zarządzania i kontroli, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie Agencji; stanowczo podkreśla potrzebę wprowadzenia skutecznych systemów zarządzania i kontroli, aby uniknąć potencjalnych konfliktów interesów, braku kontroli ex ante/ex post, nieodpowiedniego zarządzania zobowiązaniami budżetowymi i prawnymi oraz niezgłaszania kwestii w rejestrze wyjątków;

Cyfryzacja i transformacja ekologiczna

25. zauważa z uznaniem, że Agencja przyjęła w kwietniu 2021 r. ramy cyfryzacji EEA-EIONET i podjęła szereg kluczowych działań, takich jak modernizacja infrastruktury danych Agencji i rozpoczęcie projektów dotyczących wykorzystania sztucznej inteligencji; wyraża zadowolenie, że w 2021 r. Agencja uruchomiła kilka nowych produktów cyfrowych i produktów opartych na wiedzy, w tym Europejskie Obserwatorium ds. Klimatu i Zdrowia i przeglądarkę danych dotyczących klimatu (European Climate Data Explorer) na platformie Climate-ADAPT oraz interaktywne sprawozdania internetowe na temat jakości powietrza i zagrożeń klimatycznych;
26. zauważa, że jeśli chodzi o sieć informatyczną Agencji i krajobraz zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa, Agencja wprowadziła w biurach „niebieskie/zielone” sieci – zielona sieć oznacza oddzielenie laptopów pracowników od wszystkich systemów wewnętrznych, a niebieska sieć jest przeznaczona dla laptopów, których nie można jeszcze odizolować, a ich oprogramowanie jest ograniczone;
27. odnotowuje system zarządzania środowiskowego Agencji i jej deklarację, że stanie się organizacją neutralną dla klimatu; zauważa, że w 2021 r. Agencja zleciła badanie mające wskazać wykonalne działania, aby ograniczyć emisję gazów cieplarnianych przez Agencję i przyczynić się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2030 r.;
28. przypomina, jak ważna jest poprawa cyfryzacji w Agencji pod względem wewnętrznego funkcjonowania i zarządzania, ale także w celu przyspieszenia cyfryzacji procedur; podkreśla, że Agencja powinna zachować proaktywną postawę w tym względzie, aby uniknąć powstania przepaści cyfrowej między agencjami Unii; zwraca jednak uwagę na konieczność podejmowania wszystkich niezbędnych środków bezpieczeństwa, aby uniknąć wszelkiego ryzyka dla bezpieczeństwa informacji przetwarzanych online;
29. zachęca Agencję do ścisłej współpracy z Agencją Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) i zespołem reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach Unii (CERT-UE), a także do regularnej oceny ryzyka w zakresie infrastruktury informatycznej oraz zapewnienia regularnych audytów i testów cyberbronny; proponuje, aby wszystkim pracownikom Agencji, w tym kadrze kierowniczej, oferować regularnie aktualizowane programy szkoleniowe związane z cyberbezpieczeństwem; wzywa Agencję, aby szybciej opracowała politykę cyberbezpieczeństwa, wprowadziła ją przed 31 grudnia 2023 r. oraz złożyła sprawozdanie organowi udzielającemu absolutorium;

Ciągłość działania podczas kryzysu związanego z COVID-19

30. zauważa, że w odpowiedzi na ograniczenia związane z pandemią Agencja wprowadziła rekrutację przez internet, czemu służyło wdrożenie platformy rekrutacyjnej Systal, która umożliwiła Agencji zakończenie dużej liczby rekrutacji w 2020 i 2021 r. oraz osiągnięcie niskiego wskaźnika wakatów pod koniec każdego z tych lat;
31. z zadowoleniem przyjmuje, że pomimo trwającej pandemii COVID-19 w 2021 r. prace Agencji nadal były skuteczne, elastyczne i prowadzone bez zbędnych opóźnień; zachęca Agencję, aby wykorzystała w praktyce doświadczenia związane z pracą zdalną i hybrydową, aby lepiej zrozumieć, które z posiedzeń i zadań można w przyszłości skuteczniej przeprowadzać w trybie zdalnym niż przy udziale fizycznym;
32. zauważa, że w 2021 r. w perspektywie rozporządzenia określającego środki cyberbezpieczeństwa w instytucjach, organach i agencjach Unii („rozporządzenie w sprawie cyberbezpieczeństwa”) Agencja zaczęła stosować podstawowe środki dotyczące cyberbezpieczeństwa, a także podejście zerowego zaufania i uwierzytelnianie wieloskładnikowe w odniesieniu do wszystkich służb wewnętrznych, oraz że administracyjne uprawnienia informatyczne zostały poddane przeglądowi i ograniczone do minimum;

Inne uwagi

33. zauważa, że w 2021 r. Agencja zainicjowała wieloletni, wielokomponentowy projekt, aby usprawnić swoją obecność w internecie w nadchodzących latach, wypracować silniejszą politykę dotyczącą treści internetowych na wszystkich platformach Agencji oraz wprowadzić lepszą logikę nawigacji; zauważa, że nowa korporacyjna strona internetowa będzie zgodna z wytycznymi WCAG 2.1 dotyczącymi dostępności;
34. przypomina, jak ważne jest odpowiednie informowanie opinii publicznej o ryzyku, jakie stwarza bierność w dziedzinie przeciwdziałania zmianie klimatu i przystosowania się do niej, w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje działania komunikacyjne Agencji – treści audiowizualne, debaty online, doroczne konkursy fotograficzne czy lokalne działania komunikacyjne, oraz wzywa Agencję, by rozwijała i w miarę możliwości nasiliła te działania w nadchodzącym okresie;
35. zauważa, że Agencja przewodniczyła sieci agencji UE (EUAN), w tym większości jej podsieci, zgodnie z priorytetami Unii w dziedzinie cyfryzacji, odporności ekologicznej i odbudowy gospodarczej, pracując m.in. nad utrzymaniem transformacji ekologicznej i przyczyniając się do ekologizacji administracji EUAN;
36. wzywa Agencję, aby nadal rozwijała efekty synergii (np. w dziedzinie zasobów ludzkich, zarządzania budynkami, usług informatycznych i bezpieczeństwa) oraz nasiliła współpracę, wymianę dobrych praktyk i dyskusje na temat obszarów będących przedmiotem wzajemnego zainteresowania z innymi agencjami Unii w celu poprawy wydajności;
37. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 10 maja 2023 r. ⁽²⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0190.